

Riktlinjer för gränssnitt mellan ackrediterad (vårdval) och icke-ackrediterad ögonsjukvård

Riktlinjens syfte är att förtydliga gränsdragningen mellan vilken verksamhet som ska bedrivas inom ramen för ackrediterad verksamhet respektive inom icke-ackrediterad verksamhet (ibland benämnd högspecialiserad vård). Det är viktigt att understryka att det inte finns en exakt gräns och att dokumentet beskriver vad som är rimligt och hur praxis utvecklats under de år som vårdval ögon varit i drift.

I vissa fall uppkommer oklarheter till följd av att viss verksamhet kräver viss utrustning t.ex. ultraljud eller YAG-laser.

Det är viktigt att understryka att icke-ackrediterad verksamhet bedrivs såväl på SUS, Sund som Kryh. Ersättningen för icke-ackrediterad verksamhet inryms i det övergripande anslaget till respektive förvaltning.

Dokumentet har tagits fram av en arbetsgrupp inom expertgrupp ögonsjukvård med Kristina Johansson, SUS som ordförande. Dokumentet ska ses som en rekommendation och ett stöd i vardaglig praxis – inte som ett fastställt direktiv. I framtiden kan dokumentet efter kompletteringar och revideringar eventuellt komma att inkluderas i ackrediteringsvillkoret – men så är inte fallet i nuläget.

Ackrediterad verksamhet (vårdval)	Icke-ackrediterad verksamhet
<u>Bindehinna</u> (konjunktiva) Allt inom konjunktiva utom maligna konjunktivala tumörer Pinguecula	Konjunktivala tumörer Pterygium
<u>Hornhinna</u> (kornea) Enkla keratiter Keratokonus Enklare kornealdystrofier Korneal främmande kropp som ej kan behandlas inom primärvård Torra ögon Enklare autoimmuna tillstånd (Mooren´s Ulcer, marginalkeratit)	Komplicerade keratiter Kornealtransplantationer Crosslinking Utredning och behandling av komplicerade kornealdystrofier Amnionhinna Limning av perforationer Svårare autoimmuna tillstånd (Mooren´s Ulcer, marginalkeratit)
<u>Senhinna</u> (sklera)	

Enklare skleriter	Svårare skleriter/nekrotiserande skleriter
<u>Regnbågshinna</u> (iris) Irit	Iristumörer Svåra iriter
<u>Grön starr</u> (glaukom) – se även särskilt vårdprogram All glaukomuppföljning ALT- och/eller SLT behandling	Trabekulektomier inkl. postoperativ mottagning (ca 2 mån) Shuntoperationer Cyklocryobehandling Diodlaser Svårbehandlade sekundära glaukom Rikssjukvård: barnglaukom.
<u>Åderhinna/Näthinna/Glaskropp</u> (choroidea/retina/vitreus) Primär diagnos av amotio Laserbehandling av rupturer Senkontroller efter kirurgi Injektion av läkemedel i glaskropp Glaskroppsavlossning Glaskroppsblödning bedömning	Amotiokirurgi Maculakirurgi Glaskroppskirurgi inkl 1 dag och 1 veckas kontroll Utredningsfall av oklara svåra förändringar i retina Retinochoroiditer Vaskulära tillstånd andra än tromboser och diabetesretinopati Injektion av gas Kirurgisk åtgärd av glaskroppsblödning Diagnostisk vitrektomi Rikssjukvård: Maligna melanom
<u>Åldersförändringar i gula fläcken</u> (maculadegeneration) – se även vårdprogram All diagnostik, utredning och behandling	PDT (fotodynamisk terapi)
<u>Diabetesretinopati</u> All diagnostik, utredning och behandling utom för de fall som beskrivs under icke-ackrediterad verksamhet	Vitrektomi, ställningstagande och behandling Retinal cryo vid sekundärt glaukom

<p><u>Centralvenstrombos, grenvenstrombos, artärrocklusion</u></p> <p>All diagnostik, utredning och behandling. Remiss till internmedicin/primärvård vid behov</p>	
<p><u>Uvea</u></p> <p>Lindriga uveiter</p>	Komplicerade uveiter
<p><u>Barn:</u></p> <p>4 års remisser Synnedsättning Enklare tårvägsbesvär för mindre barn Vanliga skelningskontroller Enklare ögonlocksbesvär, ptoskontroller Amblyopi och glasögonkontroller Keratokonjunktivitkontroller Irit/reuma kontroller</p>	<p>Alla barn med habiliteringsbehov (synenheten) Barn med svårare, multipla funktionshinder som är svåra att synbedöma Kongenitala och sekundära glaukom Kongenital katarakt Tumörsjukdom t.ex. retinoblastom, neurofibromatos Svårare anläggningsrubbing Retinala degenerationer Kontroller/utredning av CVI Second opinion remisser Utömlänsremisser Utrednings/kontrollbarn från andra slutenvårdskliniker ROP barn, kontroller Undersökning av barn i narkos</p>
<p><u>Skelning:</u> (strabism)</p> <p>Optiker remisser Egenremisser För- och efterkontroll inför och efter operation</p>	<p>Utömlänsremisser Second opinion Operation strabism</p>
<p><u>Tårvägar/plastik</u></p> <p>Benigna tumörer Mindre basaliom Biopsi av oklar tumör Spolning av tårvägar Rinnande ögon Hängande ögonlock UNS</p>	<p>Alla svårare reop Om samtidig komplicerande sjukdom som kräver speciell plastik-kirurgisk kompetens Oklara tumörer Maligna tumörer förutom mindre basaliom Sondering</p>

<p>Ektropion Entropion Chalazion Dermatochalasis Punktumpluggar "Torra ögon" Eksem, allergi</p>	<p>Intubering av tårvägar Finnålspunktion DCR (dacryocystorhinotomi) Evisceration/ enukleation Ptos Plastikkirurgiska ingrepp på barn Epiblepharon Endokrin ögonlocksplastik</p>
<p><u>Endokrina ögonsjukdomar</u> - se även vårdprogram</p> <p>Lindrig till måttlig endokrin oftalmopati</p>	<p>Svår endokrin oftalmopati</p>
<p><u>Trauma</u></p> <p>Lindriga trauma</p>	<p>Större skador som kräver kirurgi</p>
<p><u>Neurooftalmologi</u></p> <p>Primärt handläggande på akutmottagning, enkla ögonmuskelpareser</p>	<p>Komplicerad neurooftalmologisk sjukdom</p>